

MME MFRI ANDITIENE-CHRIST

James 2:1-26

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 449

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Fehe kpōn mme idiqk itōn ini uyen, nyuñ tiene mmq eke esemedē ekot Qbōn ke edisana esit, bine edinen ido, ye mbuqtidem ye ima, ye emem” (2 Ñwed Timothy 2:22).

Ima Abasi

Abasi amama kpukpru owo ke ererimbot idighe koro owo edide enyene-ñkpq, me ubuene, me akparawa me akani owo, me odude ke udōnō me odude ke nsōn-idem, edi edi koro owo enyenede odu-uwem ukpōn eke midikpaha, ndien Abasi iyomke owo ndomo-kiet atak. “Owo ekededi eke obuqtde idem ye enye okutak, edi enyene nsinsi uwem” (John 3:16). Enye imaha mme enyene nti ufōk, ye nsōn-urua ubomisoñ ye mme enyene-okuk ikan mmq emi enyenede ata ekpri ñkpq ke ererimbot emi. Enye qmofiök ukut me ubuene. Enye ama ɔdōhō ke ini Enye okodude ke ererimbot emi ete “Ebua-iköt enyene ndudu, inuen enyōñ enyene mme efōk; edi Eyen owo inyeneke ɔtō eke odoride ibuot Esie” (Matthew 8:20). Mme owo ekama Abasi ison ekom ke se mmq enyenede, mmq ikponyuñ ifreke ndinō Enye itoro ke se Enye ɔnōde.

Iduhe Enye Emi Imade Ikan

James ekpēp nnyin ete ke Abasi inemke esit ye nnyin edieke nnyin imade mmq emi esinede nti ɔfōñ ikan mmq emi mminyeneke nti ɔfōñ. Ikø Abasi ɔdōhō ete “Koro (mmensehe) nte owo esede; koro owo esede enyin, edi Jehovah ese esit” (1 Samuel 16:7). Ndusuk ini, ke idak ediye ɔfōñ, esit ibak odu; ndusuk ini ke idak ɔfōñ eke mmiyehe, esit eke enende odu. Jesus ama etiñ abaña ebeñe-ebeñe emi ekesitiede ke inua-otop owo inyene, emi akamade Abasi. Enye ikesineke ediye ɔfōñ, ndusuk ini, esine ntaha ɔfōñ, inia onyuñ ɔyohō enye ke idem. Enye ikenyeneke nti ñkpq uwem emi nte owo inyene ekenyenede edi enye ama inyene emi okokponde akan kpukpru, oro edi, Ima Abasi ke esit esie. Ke enye amakakpa, mme angel ema emen enye ekenim ke ikpanesit Abraham, man enye emi ekotde “ete mbuqtidem” ɔdōñ enye esit. Idara esie ikedighe ke ibio-ibio ini edi akana nte ebighe ke nsinsi. Ikanaha okop ubiak, mfuhō me biñ abā.

Se ekpededi eke nnyin isinede, me itiñde, me usuñ eke inamde ñkpq, Abasi qmofiök esit nnyin. Nnyin itie nte ana-iñwañ ñwed emi emiñde okponi. Abasi emekeme ndikot enye. Abasi inyeneke mmq emi Enye amade akan inyuñ isinke ubahare.

Mme Nda-mmama Enø

Ndusuk owo ekere ete ke Abasi ama mmq emi enyenede ñwak-ñkan nda-mmama enø, me mmq emi enamde se itiede nte ata akpan ñkpq akan. Okposuk edi nte inyenede enø kiet, edieke nnyin idade enye inam ñkpq ke mbuqtidem ye akam, utip nnyin eyekpon. Abasi iyomke ñkpq eke nnyin mikemeke ndinam ito nnyin.

Jesus ama otop ñke abaña mmq emi ekebōde talent. Ndusuk mmq ema ebō uwak, edi owo kiet ɔkɔbō kiet kpōt. Ekeme ndidi owo oro ekekere ete ke ufōn iduhe imq ndida talent kiet kpōt nnam ñkpq. Enye ama ɔbōp okuk oro obuk ke isqñ, man otodo enye ekpemen ɔnq ete-ufōk esie ke ini enye ɔnyoñde edi man edise se mmq ekedade okuk emi ekenode mmq enam.

Ke ini ete-ufōk mmq ɔkonyoñde edi, enye ama okut ete ke ndusuk mmq emi ekebōde okuk enyuñ eda enyam urua ema enyene udori edori ke okuk mmq. Esit ama nem enye, enye ama onyuñ ɔnq mmq utip utom mmq. Ke ini enye ɔkɔfiökde ete ke owo emi ɔkɔbōde okuk kiet eketie ifu, inyuñ idaha okuk esie inyam urua, esit ama ayat enye, enye ama ɔbō owo oro okuk esie ayak ɔnq owo efen emi okodude ke mbeñe-idem ndida nnyam urua.

Mbuqtidem Ye Utom

Mme owo efen enim ke akpanikø ete, ke ndinyene mbuqtidem ekem. Edi akpanikø nte ñwed Abasi ewetde ete “Ke mbuqtidem miduhe owo ikemeke ndinem Abasi esit” (Mme Hebrew 11:6). Nnyin ikemeke ndidi ntiene Enye man ibø erinyaña, me, mme edidioñ efen ke mbuqtidem miduhe. Ke idide ye mbuqtidem, ikabarede esit ikpōn idiqk, Abasi ɔnq erifen ke mme idiqk-ñkpq nnyin. Enye eyenuñ ɔnq nnyin ntqtuñ enø edinam-asana ye uduqk-mmqñ Edisana Spirit, ye erikök-udōñ. Enye ɔnq sededi emi nnyin inanade. James

qdqo ete "Kpasuk ntre, erinim ke akpanikø, eke misañake ye erinam ñkpø amakpa ke idem esie" (James 2:17). Abasi oyom mbiba, mbuotidem ye utom ke uwem anditiene-Christ.

Nte akanam ete ye eka fo eñwøñø ndinø fi utip ke anamde ñwørø-nda ñkpø qnø mmø? Esit ekeme ndimenere fi ke abaña utip oro, ndien afo aduak se edinamde ke qbøde utip oro. Ndien ke anamde se edøhøde fi, eyenø fi utip oro. Edi edieke ekerede abaña inemesit utip oro ikpøñ, munyuñ unamke "utom," utip oro eyekpu fi, ndien afo eyenyøñ ubøk-ubøk. Yak nnyin ikut ite ke nnyin idomoke ndinyene mbuotidem me utom ikpøñ ke eken miduhe. Mbuotidem qkori qsoñ akan ke enye asañade ye utom, ndien edi utom emi asañade ye mbuotidem ikpøñ ke Abasi qbø.

Uwem Owo Nte Eto

Jesus ke ediwak ini ekesida mme eto, iñwañ, vine, mme ñkøk ye mfri eto qnø mme owo ukpep-ñkpø akpanikø. Uwem anditiene-Christ ebiet eto, emi ikureke ke eto ye mme ikøñ ikpøñ, edi, edi eto emi oñwumde nti mfri. Mme eto emi oruñ mmø edukde esit isøñ, ekeme ndinyene enyuñ enuhø ke ini økpøsøñ ofum ofumede, edi esuk eda ke idaha ke ini utin afiakde asiaha. Anditiene-Christ esisobo ye idomo emi anamde enye ekpere Abasi akan, emi onyuñ anam "oruñ" esie oduk nsøsøñø-nsøsøñø ke Obøñ. Nte idighe utibe-ñkpø ndikut nte owo asañade ebe ke mkpøsøñ idomo onyuñ qwørøde edi ye imam ye itoro qnø Abasi?

Eto emi oruñ esie mmidukke isøñ eyeduø ke ini ofum, onyuñ ada akamba mbiara edi. Kpasuk ntre ke edi ye anditiene-Christ emi misineke ntøtuñø-ntøtuñø ke Jesus, ekeme ndiduø ke ini idomo, ndusuk ini anam mbio efen ekop ubiak ke ini iduø esie.

Nte afo eyeyak idem fo qnø "Enye emi ekemedo ndikpeme mbufo, ete, ekuduø, ndinyuñ nnam mbufo eda ke iso Ubøñ Esie ke akwa idaresit enana ndo" (Jude 24)?

Mme Oñwum-mfri

Mme owo ke ererimbot emi ebiet akwa iñwañ mfri. Abasi nte eti ekpeme iñwañ, otim ekpeme eto kiet emi odude ke iñwañ mfri. Eto kiet-kiet enyene ukem ukpeme, onyuñ enyene ukem-ukem ifet ndiñwum eti mfri. Eto kiet-kiet qbø ukem-ukem "uñwana utin ye edim," ima Abasi. Ikø Abasi akabare isøñ man anam eto qkori. Iduhe iñwañ mfri emi akananam qbøde oruk ima ye editø emi iñwañ eke Abasi qtøde qbøde.

Idighe kpukpru eto ke iñwañ esiñwum ukem-ukem ke ini ukpeñe, ndusuk esiñwum ndiye mfri, emi enemde enyuñ esøñde urua eti-eti. Ke ndusuk eto, mfri mmø esidi ñkpri-ñkpri, inyuñ inyeneke inem, ndiqø mfri esinyene ekpri ekøm-urua. Ini eyedu emi edikpide mme eto emi miñwumke nti mfri eduøk, enyuñ eføp, ndien eti eto emi ediñwumde eti mfri eyeda itie esie.

Oruk mfri emi eto oñwumde esinyene ñkpø ndinam ye owo. Edieke mfri qfønde, esida inyene øsøk anditø enye ye utip øsøk mmø emi etetde enyuñ etañde ebon. Ke akpatre, inem mfri emi eyesim owo emi edidiade enye man okop nsøñ-idem. Idiøk mfri edi ntak-urua qnø anditø enye ye kpukpru mmø emi ekedoride enyin ke enye.

Mfri Anditiene-Christ

James ke ukpep-ñkpø emi, etiñ qnø nnyin abaña ima ye mbuotidem anditiene-Christ, emi edide mfri mmø emi enyañade enyuñ edude uwem enø Jesus. Etiñ enø nnyin ke Ñwed Mbon Galatia 5:22, 23 ete "Mbuñwum spirit edi ima, ye idaresit, ye emem, ye ime, ye mføn-ido ye eti ido, ye erinam akpanikø, ye ifure-ifure ido, ye mfara ke idem." Abasi qdøñ kpukpru emi ke uwem anditiene-Christ ke ini enye oyomde mmø ke esit akpanikø. Edieke munyeneke kiet eke ededi ke otu emi, ka bine Andino kpukpru eti edinø ye kpukpru enø eke efønde ema, ndien Enye eyenø kpukpru se ananade. Ye utø mfri emi ke uwem fo, afo eyedi edidioñ ke ebiet ekededi emi afo odude, edide ke uføk, me ke uføk-ñwed, me ke itie-utom.

Idiøk Mfri

Ukem nte mme eto eke eñwumde ndiqø mfri, odu mme owo emi edude idiøk uwem, ndien usen kiet, eyeñwaña iyaresit Abasi eduøk mmø. Ke Ñwed Mboñ Galatia 5:19-21, etiñ enø nnyin ebaña "idiøk mfri," ndusuk mmø edi use, ye mbubiam ido, ye obukpo ido, ye ukpono-ndem, ye edibre-idiøñ, ye usua, ye utøk, ye ufup, ye iyaresit, ye ndomo idem, ye ubahare, ye erisiak isio ñka, ye udu, ye eriyuhø mmin, ye otime-otime ido, ye mme ido eketiede ntre. Kiet, me kpukpru mme ñkpø emi eyenam esuñ eto nnyin, enye onyuñ eyemere. Edieke nnyin mikabakede esit, man ewet enyiñ nnyin ke Obio-ubøñ Abasi, "idiøk mfri" nnyin eyenam nnyin itak ke nsinsi. Idiøk-ñkpø kiet ikpøñ eyenam nnyin itak. Ediwak ini unana ntiñ-enyin edi idiøk-ñkpø emi esibiomde owo ikpe ke nsinsi.

Edimek

Afo enyene ndimek ndidi eti eto emi oñwumde eti mfri eke spirit, midighe, afo emekeme ndidi eto emi oñwumde idiqk-ñkpø ye mfri esie. Fiçk ete ke edimek emi afo emekde ediwut ebiet emi afo edidude ke nsinsi ini. Se afo emekde eyenyene se anamde ke idem owo emi añwanade ndibiere nditiene me ndisin nditiene Abasi.

Nte afo omoyom ndinem Abasi kpa Andikpeme iñwañ esit, man ke akpatre Enye ɔkpodohø fi ete, “Omotim anam, afo eti asaña-utom ye owo akpanikø: akanam akpanikø ke se miwakke; nyenim fi ekpeme ediwak ñkpø; duk ke idara qbøñ fo” (Matthew 25:21)? Mme nte afo emek ndisioño mfri idiqk-ñkpø, me unana ntin-enyin, emi afo edikopde akpatre, ye ikø eke midikpuhøkede ɔdøhøde ete: “Edianare Mi, mbufo emi edide mbon nsobo, ekodus ke nsinsi ikañ” (Matthew 25:41)?

Mme Odu-uwem Uwut-ñkpø

Mmø emi emekde ndinam ñkpø nnø Abasi edu ke inemesit, edi “eto” eke oñwumde mfri, emi eñwamde mbio efen ndikut Abasi. Mmø emi ewoñorede ekpoñ Abasi, enyuñ eñwumde mfri mme idiqk owo, eyesobo ye mme ufan mmø ke nsinsi nsobo emi edibupde mmø ete, “Nsinam afo mukutiñke unø mi ubaña Jesus? Afo ama qfiçk edi afo etre nditiñ nnø mi, ndien idahemi nnyin imatak.” Ikø ekpep ete ke ufen eyekpon akan qnø mmø emi ekenyenede akwa uñwana Eti-mbuk edi esin, ekabare etiene ererimbot ye idiqk-ñkpø.

Eti Edimek

Joshua, owo uko ke Abasi ini kiet ama ofiori ete “Emek ke idem mbufo ndien mfin emi, enye eke mbufo edinamde ñkpø esie; . . . . . edi ama edi ami ye uføk mi, nnyin iyenam ñkpø Jehovah” (Joshua 24:15). Enye eketiñ ikø emi ke ini enye ama ɔkøsøñ onyuñ ekpere ndikpoñ ererimbot emi. Enye ama anam ñkpø qnø Abasi qtoñode ke ini uyen esie, onyuñ okut Enye nte utibe Ete-Uføk, ye Andifak ke ini unana. Enye ikatuaha mkpøfiçk ibaña ofuri eyo uwem esie ke ndinam utom nnø Abasi, edi ɔsøñø kpukpru owo emi editienede enye ke edem idem ete emek se ifonðe.

Ekedi eti edimek ke ini oro, onyuñ edi ñkukure edimek emi qfonde ke eyo emi, emi edidade idara ye Obio-ubøñ Abasi ɔsøk nnyin.

MME MBUME

- 1 Nso ke Abasi oyom ndikut ke uwem nnyin?
- 2 Nditø ubahare ɔwørø nso? Nso ke Abasi etiñ abaña oro?
- 3 Enø ifañ ke afo oyom mbemiso afo qtoñø ndinam utom Abasi?
- 4 Anie edibø utip eke okponde akan ke mme enø esie?
- 5 Ewe ñkpø iba ke James ekpep nnyin ke ukpep-ñkpø emi?
- 6 Siak mme mfri spirit.
- 7 Ewe edi mme uwak edinam eke obukidem?
- 8 Ekeme didie nditiñ me eto mfri qfon?
- 9 Ewe edimek qfon akan mfin emi? Nso ke afo emek?